

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Pastelky, Brno, Jamborova 11

Jamborova 11/ 3188, 615 00 Brno

Identifikátor zařízení: 600 107 710

Termín konání orientační inspekce: 23. a 24. dubna 2001

Čj.	122 221/01 - 11087
Signatura	ol2au115

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je dvoutřídní, zřízená městem Brnem - městskou částí Brno - Židenice jako příspěvková organizace. Je umístěna ve starší budově v řadové zástavbě rodinných domků. V rámci vzdělávacího programu se dlouhodobě zaměřuje na ekologickou výchovu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Škola používá pro plánování vzdělávací činnosti "Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy" z roku 1983, případně jeho upravenou a ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučenou verzi z roku 1990. Plánování zahrnuje všechny složky vzdělávací činnosti rovnoměrně. Cíle pro spontánní i řízené aktivity odpovídají uvedenému programu a většinou navazují na zkušenosti a předcházející poznatky dětí. V záhlaví týdenních plánů jsou uváděny názvy témat, k nimž jsou ponejvíce mechanicky přiřazovány cíle a obsah plánovaných činností. Témata neplní integrační funkci, postihující přirozené souvislosti, ale spíše motivační, a to ne vždy důsledně. Plánování je poznamenáno pojetím zvoleného vzdělávacího programu a preferuje spíše úkoly jednotlivých výchovných složek než cíle osobnostního rozvoje dětí.

Plánování vzdělávací činnosti bylo hodnoceno jako průměrné.

Podmínky vzdělávací činnosti

Hodnocení se týkalo podmínek personálních, materiálních a psychohygienických.

Všechny učitelky i ředitelka mají pedagogickou a odbornou způsobilost pro práci v MŠ. Průběžně si ji doplňují v rámci dalšího vzdělávání učitelů, což se pozitivně odráží v kvalitě jejich pedagogické činnosti.

Prostorové i materiálně technické podmínky umožňují plnit zvolený vzdělávací program. Vybavení pomůckami, hračkami a většinou nábytkem je sice zastaralé, ale škola v rámci finančních možností obnovuje fond didaktických pomůcek i materiálně technické zázemí MŠ. Pomáhá si především vlastním přičiněním a nápady. Účelně k tomu využívá sponzorských příspěvků, svépomoci i dětských výtvorů. Používá hlavně běžně dostupný a finančně málo nákladný materiál, jímž obohacuje věcné prostředí a vhodně ho doplňuje o pomůcky, které přirozeně podněcují děti k činnostem. Totéž se týká zahrady, která se nachází v klidném a uzavřeném prostoru mezi bloky domů a poskytuje dětem dostatek příležitostí k relaxaci a rekreačnímu vyžití. Starší zařízení již vyžaduje obnovu.

Psychohygienické podmínky, které škola vytváří, pozitivně ovlivňují rozvoj dětí a přispívají k uspokojování jejich potřeb. Organizace činností i režim dne byly přizpůsobeny podmínkám školy a splňují požadavky na správnou životosprávu. Počty dětí odpovídají pedagogickým, hygienickým i organizačním možnostem. Pouze potřeba odpočinku a spánku není zohledňována zcela důsledně a individuálně.

Podmínky vzdělávací činnosti byly, vzhledem k možnostem školy, hodnoceny jako velmi dobré, a to ve všech sledovaných složkách.

Spontánní činnosti a řízené činnosti

V rámci spontánních a řízených činností byly hodnoceny tyto jevy: organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace vzdělávací činnosti.

Organizace činností umožňovala pružný a nenásilný přechod mezi spontánními a řízenými aktivitami. Děti je mohly dokončovat postupně, v individuálním tempu. Nabídka byla přirozená a bohatá. Respektovala zájem dětí, které měly možnost se uplatnit a seberealizovat. Zvolené metody a formy práce většinou odpovídaly ekologickému zaměření školy, podmínkám a složení tříd. Umožňovaly individuální i skupinové činnosti, vedly k aktivnímu učení, podporovaly rozvoj emocí, smyslů, představivosti a kreativního myšlení dětí. Učitelky většinou respektovaly dětskou spontaneitu a přiměřeně na ni reagovaly. Využívaly ji a přirozeně navozovaly učební příležitosti, které byly zejména ve třídě mladších dětí rozvíjeny citlivě a s invencí. Ve třídě starších dětí se však ukázalo, že jim chybí jasně dohodnutá pravidla, která by upravovala chování dětí v průběhu rozvolněných činností. Velkou pozornost věnují učitelky výtvarným a manipulačním činnostem. Děti v nich dosahují velmi dobrých výsledků. Mnohé z nich mají značnou zásobu poznatků, zejména z oblasti přírody. Při sledování zdvořilostních a hygienických návyků se ukázalo, že ne všechny učitelky jsou při jejich vytváření a upevňování dostatečně důsledné. Mnohé děti je dosud nepoužívají přirozeně a svému věku přiměřeně. Při přípravě stolování a v sebeobsluze se však projevovaly dostatečně samostatně.

Učitelky při řízených i spontánních činnostech hodnotily a motivovaly způsobem, který děti podněcoval k aktivitě z vnitřního popudu. Připravily prostředí, jež dávalo dostatek příležitostí k využití nejrozličnějších pomůcek a materiálu. Poskytovaly dětem jistotu v projevech, oceňovaly jejich snahu a pokrok, podporovaly samostatnost v rozhodování. Děti se projevovaly autonomně a se zdravým sebevědomím. S chutí a rády prováděly činnosti, které si mohly svobodně vybrat. Pouze ověřování a upevňování dosud získaných poznatků a dovedností dětí nemělo vždy charakter důsledného a systematického vytváření zpětné vazby.

Ve škole je velmi příjemné a důvěryhodné komunikační prostředí, kterého děti spontánně využívaly. Většina z nich hovořila bez zábran a navazovala kontakt i s cizí osobou přirozeně. V MŠ se cítí dobře. Verbální a neverbální komunikace učitelek byla vyvážená. Jejich slovní projevy neomezovaly děti ve vyjadřování, ale dávaly jim dostatek prostoru pro rozvoj řeči. Učitelky oceňovaly otevřenost dětí a vedly je nemanipulativním způsobem. Vztahy mezi nimi a dětmi i mezi dětmi navzájem byly velmi hezké, přijímající a přátelské. Psychosociální podmínky a klima, které učitelky v průběhu vzdělávacích činností vytvářejí podporují zdravý rozvoj dětí.

Organizace, metody a formy, motivace a hodnocení při řízených i spontánních vzdělávacích činnostech měly velmi dobrou úroveň. Interakce a komunikace byly příkladné.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

S výjimkou plánování vzdělávací činnosti, které bylo posouzeno jako průměrné a interakce a komunikace, které byly hodnoceny jako vynikající, dosáhly všechny sledované jevy, včetně podmínek pro vzdělávací činnost velmi dobré úrovně. Celkově je tedy kvalita vzdělávací činnosti školy hodnocena velmi dobře.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

V rámci řízení byly sledovány tyto oblasti: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Koncepce školy vznikla z popudu ředitelky, která z vlastního zájmu o ekologickou výchovu zpracovala ve spolupráci s dalšími dvěma kolegyněmi z okolních mateřských škol, dlouhodobý plán rozvoje této výchovy v MŠ. Koncepce stanoví poslání MŠ a vytyčuje cíle, jejichž plnění je rozloženo na období pěti let. Z rozpracování a obsahu jednotlivých cílů vyplývají i prostředky, které k zajištění daných záměrů mají sloužit. Pedagogický sbor i rodiče jsou dobře obeznámeni s koncepčními cíli a podporují je. Roční plán sice na ně navazuje, ale věnuje více pozornosti teorii a obecným pedagogickým problémům, než většímu rozpracování střednědobého záměru, který vyplývá z dané koncepce.

Chod MŠ je upraven organizačním řádem, doplněným o další směrnice a dílčí řády, především pak o dokument vnitřní organizace provozu školy, které jasně vymezují kompetence pracovníků a stanoví pravidla organizačního zabezpečení činnosti MŠ i pro rodiče. Dokumenty jsou zpracovány přehledně a na velmi dobré administrativní úrovni. Drobné nedostatky v povinné dokumentaci, která je vedena v souladu s § 45b, zákona č. 76/1987Sb., o školských zařízeních, v platném znění, byly v průběhu inspekce odstraněny. Zatímco pravidla určená především rodičům jsou formulována vstřícně, pro zaměstnance mají v organizačním řádu podobu hlavně povinností s malým podílem jejich práv. Informace uvnitř školy, ale i ve vztahu k rodičům jsou podávány včas a jejich důvěrnost je zabezpečena. Převažují spíše neformální a přirozené formy vzájemné komunikace a spolupráce. Vůči rodičům je škola otevřená, má k nim partnerský vztah a snaží se jim poskytovat i poradenské služby. Potřebnou pomoc jim přináší v oblasti logopedické péče (zajišťuje ji externí speciální pedagog, který dochází každý týden do MŠ) a v přípravě dětí na školu formou kvalitně fungujících edukativně stimulačních skupin. Škola při tom aktivně spolupracuje a konzultuje případné problémy s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny či s pediatrem. Pořádá řadu i netradičních akcí, na které rodiče zve a vítá jejich účast. Pro děti nabízí zájmové aktivity (hru na zobcovou flétnu, saunování, příp. plavání, cvičení v tělocvičně "Sportujeme se Sportikem"), které významně přispívají především k posilování zdraví dětí. Na veřejnosti se prezentuje především výtvarnými pracemi. Obesílá mnoho soutěží i nadregionálního charakteru, v nichž získala významná ocenění. V rámci obce se zúčastňuje tradičních květinových slavností, kde děti předvádějí co se v MŠ naučily.

Ředitelka motivuje a vede své spolupracovnice především vlastním příkladem, zaujetím a nadšením. Svým otevřeným a pozitivně emočním přístupem přispívá k přátelské a spolupracující atmosféře ve škole. Zajímá se o nové poznatky a podněty, pružně na ně reaguje a prosazuje je do pedagogické práce školy. Na své zaměstnance klade odpovídající nároky z hlediska profesních i mravních požadavků. Hodnotí je vyrovnaně a v souladu s kritérii, která stanovila. Podněcuje učitelky k dalšímu vzdělávání a sama také studuje. Průběžně a z hlediska dlouhodobého působení usměrňuje jejich činnost v duchu současných trendů.

Kontrolní činnost realizuje ředitelka podle plánu, ale provádí ji i při náhodných a neformálních kontrolách, o nichž si vede záznamy. Z nich vyplývá, že se intuitivně věnuje důležitým režimovým momentům a jevům, které každodenním působením ovlivňují kvalitu pedagogické práce. Závěry z těchto kontrol se jí však daří prosazovat méně. V cílevědomé kontrole vzdělávacího procesu formou hospitační činnosti projevovala ředitelka jistou bezradnost a uvědomuje si nedostatky. Sleduje při ní cíle a stanovuje si ukazatele spíše z pozice učitelky, než z nadhledu řízení. Výsledky kontrol a záznamy o nich jsou popisné, postrádají analytický ráz, čímž se jejich efektivita snižuje.

Činnosti plánování a organizování byly kvalifikovány jako velmi dobré, vedení a motivování pracovníků bylo vynikající a kontrolní mechanismy pouze průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Úroveň řízení jako celku měla velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace ve smyslu § 45 b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- koncepce školy na období 1998 – 2003
- roční plán MŠ Pastelky na školní rok 2000/2001
- dlouhodobý plán ekologické výchovy na mateřské škole Pastelky
- organizační řád, včetně vnitřních směrnic a dalších dílčích řádů
- vnitřní organizace provozu školy
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- zmocnění rodičů k předávání dětí nezletilým osobám
- jednací protokol
- kniha úrazů
- výjimka z počtu dětí na třídu
- režim dne
- pracovní doba provozních zaměstnanců, učitelek a ředitelky na rok 2000/2001
- záznamy z kontrolní a hospitační činnosti
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- kritéria pro udělování nenárokových složek platu pro učitelky a provozní pracovníce
- požadovaná kritéria na zaměstnance MŠ Pastelky
- postup při nepřevzetí dítěte zákonnými zástupci z MŠ
- záznamy o dětech
- přehledy výchovné práce
- plány vzdělávací činnosti z jednotlivých tříd
- dotazník pro ředitele
- dotazníky pro rodiče
- podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy
- hospitační záznamy
- sdělení o výsledcích inspekční činnosti ze dne 1996, č. j. O-12-02/9596-Ve-92/96

ZÁVĚR

Práce školy byla v obou sledovaných oblastech (vzdělávací činnost MŠ a úroveň řízení) shledána jako velmi dobrá, je tedy výsledné hodnocení kvality její činnosti velmi dobré.

Od poslední inspekce, kdy bylo posuzováno pouze řízení, došlo v této oblasti k výraznému zlepšení.

Finanční prostředky, přidělené státního ze rozpočtu byly vzhledem ke stanovenému programu vzdělávací práce MŠ využity efektivně a v souladu s účelem jejich přidělení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

PaedDr. Eliška Vencálková

..Eliška Vencálková, v. r.....

V Brně dne 27. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:27. dubna 2001.....

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Hana Kratochvílová

..Hana Kratochvílová, v. r....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	14. 5. 2001	223/01
Zřizovatel:	14. 5. 2001	224/01

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány